

Försvarsutskottets yttrande

1976/77:2 y

över propositionen 1976/77:150 med förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1977/78, m. m.

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 6 maj 1977 beslutat bereda försvarsutskottet tillfälle att avge yttrande över de delar av propositionen 1976/77:150, bilaga 2, avsnittet 2 Besparingsåtgärder rörande statsbudgeten m. m. som hänförs till försvarsutskottets beredningsområde samt över eventuella motionsyrkanden i anslutning härtill.

I aktuella delar av propositionen anmäler regeringen följande besparingsåtgärder.

Chefen för försvarsdepartementet har funnit att medelsförbrukningen avseende det militära försvaret under budgetåret 1977/78 kan minska med 150 milj. kr. Verksamheten beräknas bli påverkad på så sätt att repetitionsutbildningen av vissa lokalförsvarsförband reduceras. Vidare senareläggs anskaffningen av viss utrustning, däribland ammunition, liksom vissa byggnadsåtgärder.

På motsvarande sätt avses medelsförbrukningen för civilförsvaret under budgetåret 1977/78 minska med 5 milj. kr. Minskningen avses åstadkommas genom senareläggning av viss materielanskaffning. Vidare uppskjuts byggande av vissa branddammar och modernisering av vissa befolkningskyddsrum. Den sistnämnda åtgärden beräknas medföra en besparings-effekt även för kommunerna.

Chefen för handelsdepartementet har funnit att utgifterna över statsbudgeten för investeringar i anläggningar och varulager, som överstyrelsen för ekonomiskt försvar förvaltar, för budgetåret 1977/78 kan minskas med inmot 15 milj. kr. Detta anses kunna ske genom vissa senareläggningar av investeringar. Utrymme för de mest angelägna investeringarna enligt totalförsvarspropositionen anses dessutom böra kunna skapas genom ytterligare omstrukturering av befintliga varulager.

I motionen 1665 (s) erinras om att enligt förslagen i propositionen 1976/77:74 skall ett underutnyttjande motsvarande 2 % av utgiftsramarna för det militära försvaret och civilförsvaret få tillgodoräknas kommande budgetår. Enligt motionärernas uppfattning är regeringens besparing i denna del ett överförande av medel från budgetåret 1977/78 till budgetåret 1978/79. Motionärerna motsätter sig inte en sådan överföring men vill understryka att det inte är fråga om någon bestående besparing.

Försvarsutskottet har nyligen behandlat regeringens förslag i propositionen 1976/77:74 om totalförsvarets fortsatta utveckling. Utskottets ställnings-

taganden är redovisade i betänkandet FöU 1976/77:13. Beträffande nyssnämnda besparingsåtgärder har utskottet funnit att dessa inte innebär avsevärd nackdel för den planering och verksamhet för totalförsvaret som utskottet har förutsatt enligt nämnda betänkande. Detta under förutsättning att ifrågavarande verksamheter inom totalförsvaret kommer till stånd relativt tidigt under den femåriga planeringsperioden. Resurser för återtagning bör tillföras med prisomräknade belopp.

I propositionen 1976/77:150 anmäls också andra besparingsåtgärder som rör verksamheter inom totalförsvaret – beredskapslagring av läkemedel m. m. (5 milj. kr.) och av jordbruksprodukter (5 milj. kr.). Vidare föreslås att arbetsmarknadsstyrelsen senarelägger 75 000 tjänstgöringsdagar för vapenfria tjänstepliktiga av den i propositionen 1976/77:74, bilaga 7, föreslagna ramen på 400 000 dagar för budgetåret 1977/78. Medelsbehovet beräknas därigenom minska med 4 milj. kr. Beträffande denna besparingsåtgärd föreslås i motionen 1645 (s) att antalet tjänstgöringsdagar för budgetåret 1977/78 fastställs till vad som föreslagits i propositionen 1976/77:74.

Sistnämnda besparingsåtgärder berör andra utskotts beredningsområden. De påverkar dock anslag som har anmälts i totalförsvarspropositionen och därigenom behandlats av försvarsutskottet i betänkandet 1976/77:13. Försvarsutskottet vill inte motsätta sig att även dessa besparingsåtgärder vidtas men förutsätter också här att det sker en återtagning av ifrågavarande verksamheter och inbesparade belopp under femårsperioden 1977/78–1981/82.

I motionen 1652 (vpk) finns ett yrkande om utgifterna för det militära försvaret och om beredskapsbudgeten för totalförsvaret. Beträffande utgifterna för det militära försvaret är detta ett upprepande av ett av yrkandena i motionen 1976/77:249 (vpk). I betänkandet FöU 1976/77:13 har utskottet avstyrkt bifall till nämnda yrkande i motionen 249 och vidhåller nu detta ställningstagande. Såvitt gäller beredskapsbudgeten för totalförsvaret är yrkandet inte meningsfullt i detta sammanhang.

Stockholm den 24 maj 1977

På försvarsutskottets vägnar
PER PETERSSON

Närvarande: herrar Petersson i Gäddvik (m), Gustavsson i Eskilstuna (s), Glimnér (c), Holmqvist (s), Pettersson i Örebro (c), Gustavsson i Ängelholm (s), Karl Bengtsson i Varberg (fp), fru Sundström (s), herr Björk i Gävle (c), fru Ekelund (c), herrar Hedberg (s), Lindblad (fp), Svartberg (s) och Aulin (m).

Avvikande mening

av herrar Gustavsson i Eskilstuna, Holmqvist, Gustavsson i Ängelholm, fru Sundström, herrar Hedberg och Svartberg (alla s) som anser

dels att den del av utskottets anförande som börjar "Försvarsutskottet har" och slutar "prisomräknade belopp" bort ha följande lydelse:

Försvarsutskottet har nyligen behandlat regeringens förslag i propositionen 1976/77:74 om totalförsvarets fortsatta utveckling. Utskottets ställningstaganden är redovisade i betänkandet FöU 1976/77:13. Beträffande nyssnämnda besparingsåtgärder har utskottet funnit att dessa inte innebär avsevärd nackdel för den planering och verksamhet för totalförsvaret som utskottet har förutsatt enligt nämnda betänkande. Utskottet vill erinra om att flera reservationer till betänkandet har lämnats av de socialdemokratiska ledamöterna i utskottet. Om riksdagen bifaller dessa reservationer uppnås i fråga om försvaret bestående besparingar till väsentligt större belopp än som regeringen nu anmäler.

dels att den del av utskottets anförande som börjar "Sistnämnda besparingsåtgärder" och slutar "1981/82" bort ha följande lydelse:

Sistnämnda besparingsåtgärder berör andra utskotts beredningsområden. De påverkar dock anslag som har anmälts i totalförvarspropositionen och därigenom behandlats av försvarsutskottet i betänkandet 1976/77:13. Utom såvitt gäller tjänstgöringsdagar för vapenfria tjänstepliktiga vill försvarsutskottet inte motsätta sig att även dessa besparingsåtgärder vidtas.

Som framgår av motionen 1645 (s) skulle en minskning av antalet tjänstgöringsdagar för vapenfria tjänstepliktiga innebära betydande nackdelar för såväl tjänstepliktiga som för berörda myndigheter m. fl. Enligt försvarsutskottets mening bör riksdagen därför som sin mening ge regeringen till känna vad motionärerna har anfört om antalet sådana tjänstgöringsdagar. Detta innebär att antalet dagar bestäms till 380 000.

